Dosar nr. 5r-2736/2024
4-24083687-12-5r-29072024

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

02 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (*sediul Buiucani*)

Instanța compusă din:

Președinte de ședință, Judecător Dorin Munteanu

Grefier Corina Badiu

Cu participarea:

Contravenientului/contestatarului Prutean Lilian *****

În lipsa:

Agentului constatator Barcaci Denis

a judecat în ședința publică, contestația înaintată de cet. Prutean Lilian *****, a.n. *****, cetățean a Republicii Moldova, IDNP *****, domiciliat în *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06638004 din 17.07.2024, prin care a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod Contravențional al RM și a deciziei emise în baza acestuia, -

C O N S T A T Ă:

La data de 17.07.2024, agentul constatator din cadrul SSC a DP „Centru" al INSP al IGP al MAI, Barcaci Denis, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție, prin care Prutean Lilian *****, a fost găsit vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod Contravențional al RM, pentru faptul că: „*la data de 17.07.2024, ora 14:33, în mun. Chișinău, (Centru, sector), bl. 72, a oprit/staționat automobilul în loc interzis creând obstacole altor participanți la trafic, prevăzută de pct. 69 (i) al Regulamentului Circulației Rutiere, al Regulamentului Circulației Rutiere ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. (Nou) Încălcarea regulilor de oprire și neacordarea de prioritate pietonilor și altor participanți la trafic I al Codului Contravențional, Cauzând paguba. Comisă cu mijlocul de transport de tip Automobil marca/model „Hyundai Elantra" n.î. *****, ignorând prevederile RCR Punctul 69 Oprirea este interzisă: a oprit/staționat automobilul în loc interzis creând obstacole altor participanți la trafic, prevăzută de pct. 69 (i) al Regulamentului Circulației Rutiere prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art. 238 (2) Cod Contravențional al RM*". (*NOTĂ: textul faptei contravenționale incriminate, redat conform învinuirii indicate în procesul-verbal cu privire la contravenție în rubrica „Fapta contravențională"*)

Pe cale de consecință, Prutean Lilian *****, a fost sancționat conform art. 238 alin. (2) Cod Contravențional al RM, fiindu-i stabilită sancțiune sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale ce constituie de 900,00 lei.

La data de 18.07.2024, Prutean Lilian *****, nefiind de acord cu procesul-verbal cu

privire la contravenție și decizia adoptată de agentul constatator din data de 17.07.2024, întocmite în privința sa, a depus contestație.

În motivarea contestației autorul acesteia a menționat că, la data de 17.07.2024, de către ofițerul de patrulare a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06638004, cu aplicarea sancțiunii de 18 u.c. în temeiul prevederilor art. 238 alin. (2) Cod Contravențional, care prevede: „*Staționarea sau parcarea în locuri interzise se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale*.”.

Consideră contestatarul o eroare tragerea sa la răspundere contravențională conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06638004 din 17.07.2024, de agentul constatator.

Totodată, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06638004 din 17.07.2024, îl consideră neîntemeiat și ilegal, deoarece a fost întocmit cu încălcarea principiului legalității, care are menirea de a constitui o garanție a libertății persoanei împotriva abuzului care se întâlnește în activitatea funcționarilor abilitați să pună în aplicare prevederile actelor normative ce stabilesc aplicarea constrângerii statale.

Legea contravențională prevede că, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională. Astfel, consideră că acest principiu a fost încălcat de către agentul constatator, deoarece nu a fost respectată procedură constatării contravenției.

La fel, consideră că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06638004 din 17.07.2024, este întocmit neîntemeiat și urmează a fi anulat din următoarele considerente.

În continuare în susținerea poziției sale a făcut trimitere la prevederile art. art. 5 alin. (1), (2) și (3), 7, 8 alin. (1) și (2), 14 alin. (1), (2) și (3), 374 alin. (2), (2^1), (3) și (4), 425 alin. (2), (3), (4), (5) și (7), 448 alin. (1), 440 alin. (1), 441 alin. (1) lit. a), 443 alin. (1) Cod Contravențional al RM.

Cu trimitere la prevederilor art. 443 alin. (1) Cod Contravențional al RM, a invocat faptul potrivit căruia, în decizia asupra cauzei contravenționale nu s-au consemnat circumstanțele invocate mai sus.

Totodată, indică că, decizia asupra cauzei contravenționale a fost întocmită fără aducerea la cunoștință contravenientului a drepturilor și obligațiilor prevăzute la art. 384 Cod Contravențional.

Cu trimitere la prevederilor art. art. 445, 443 alin. (1) lit. c), d), f), g) și h), 10, 375 alin. (1), (2) și (3) Cod Contravențional al RM, a invocat faptul potrivit căruia, pe cale de consecință, dacă în urma procesului de interpretare și apreciere a probelor administrate, subzistă o îndoială cu privire la unul din elementele necesare pentru tragerea la răspundere contravențională, prezumția de nevinovăție nu este înlăturată, iar dubiul existent va profita celui acuzat, urmând a fi valorificat ca o probă în favoarea nevinovăției sale. Chiar dacă au fost prezentate careva înscrisuri în sprijinul învinuirii aduse, dar îndoiala persistă în ce privește vinovăția, astfel aceasta îndoială este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție.

Pertinentă este și jurisprudența CtEDO, în cauza Telfner vs. Austria din 20 martie 2001, CtEDO a statuat că o condamnare în lipsa probelor convingătoare de vinovăție constituie o încălcare a art. 6 § 2 din CEDO. Iar în cauza Anghel vs. România, CtEDO a accentuat că sarcina probei îi revine acuzării și îndoiala profită acuzatului. În alt context, instanța de judecată concluzionează că agentul constatator, abilitat cu atribuții de constatare a faptei contravenționale și aplicare a sancțiunii, administrează orice probe prevăzute de lege

(art. 425 din Codul contravențional), necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Din acest argument rezultă că simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de proba – pot plana o serie de dubii, instanța apreciază că își găsește aplicare un alt principiu de drept, și anume principiul *in dubio pro reo*.

Totodată, a evidențiat că, prin Hotărârea nr. 21 din 20 octombrie 2011 Curtea Constituțională a statuat cu titlu de principiu că: „27. [...] regula *in dubio pro reo* constituie un complement al prezumției nevinovăției, un principiu instituțional care reflectă modul în care principiul aflării adevărului, consacrat în dreptul procesual penal, se regăsește în materia probațiunii. Ea se explică prin aceea că, în măsura în care, în pofida dovezilor administrate pentru susținerea vinovăției celui acuzat, îndoiala persistă în ce privește vinovăția, atunci îndoiala este echivalentă cu o probă pozitivă de nevinovăție. [...] 36. În același sens, Curtea reține că, potrivit principiilor de drept procesual penal, nimeni nu este obligat să-și dovedească nevinovăția, sarcina probațiunii revenind acuzării, iar situația de dubiu îi profită celui acuzat (*in dubio pro reo*). [...] 46. De asemenea, articolul 6 din CEDO garantează dreptul la un proces echitabil pentru a decide asupra drepturilor și obligațiilor cu caracter civil sau a temeiniciei oricărei acuzații penale. Astfel, prezumția nevinovăției și exigența ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzațiile este menționată explicit în articolul 6 § 2 din CEDO și ține de noțiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea, Mutatis mutandis, Saunders vs. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din 17 decembrie 1996, § 68).

Demonstrarea vinovăției unei persoane urmează să fie asigurată cu prezentarea probelor pertinente în raport cu procesul-verbal întocmit.

În lumina jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, este un principiu complementar prezumției de nevinovăție. Înfăptuirea justiției cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunță, pe probabilități, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă. De altfel, potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condițiile legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite.

De asemenea, CtEDO, în speța Luka vs. România a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței” obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs. Țările de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 și 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei [Jahnke și Lenoble vs. Franța (dec./nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; și Dima vs. România, 16 noiembrie 2006].

În concluzie, indică contestatarul că în lipsa confirmării a vinovăției nu poate fi declarat vinovat în comiterea contravenției imputate.

La ședință de judecată contestatarul Prutean Lilian ***** a susținut contestația în sensul formulat, solicitând admiterea acesteia cu încetarea procesului contravențional din

lipsa faptului contravenției.

Agentul constatator Barcaci Denis, în ședință de judecată, înștiințat legal despre locul, data şi ora şedinţei de judecată, nu s-a prezentat, nu a comunicat motivele neprezentării și nici nu a solicitat amânarea examinării cauzei pentru o altă dată. Astfel că, instanța de judecată a considerat posibilă examinarea contestației în lipsa părților care au fost citate legal pentru a nu tergiversa examinarea cauzei. Mai mult ca atât, la caz a fost făcută citare publică prin plasarea informației despre ședința de judecată pe site-ul oficial al instanței de judecată.

Examinând materialele dosarului contravențional raportat la temeiurile de drept material și procesual care guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată consideră că procesul-verbal cu privire la contravenție urmează a fi anulat, iar procesul contravențional urmează a fi încetat din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod Contravențional al RM, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul Contravențional al RM, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul Contravențional al RM, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În speță, la data de 17.07.2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Național Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06638004, prin care Prutean Lilian ***** a fost sancționată cu amendă în mărime de 18 unități convenționale, ceea ce constituie 900,00 lei, în baza art. 238 alin. (2) Cod Contravențional al RM.

Cu întâietate, instanța de judecată stabilește că, contestația depusă de cet. Prutean Lilian ***** este depusă în termen de 15 zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei de sancționare, iar în asemenea împrejurări prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravențional fiind respectate pe deplin.

Pentru respectarea garanțiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, instanța de judecată verifică legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și sancțiunea aplicată.

În speță, prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06638004 din 17.07.2024, Prutean Lilian ***** este învinuit în comiterea contravenției prevăzute la art.

238 alin. (2) din Codul Contravenţional al RM, precum că, „*la data de 17.07.2024, ora 14:33, în mun. Chișinău, (Centru, sector), bl. 72, a oprit/staționat automobilul în loc interzis creând obstacole altor participanți la trafic, prevăzută de pct. 69 (i) al Regulamentului Circulației Rutiere, al Regulamentului Circulației Rutiere ce se sancționează în conformitate cu prevederile art. (Nou) Încălcarea regulilor de oprire şi neacordarea de prioritate pietonilor și altor participanți la trafic I al Codului Contravențional, Cauzând paguba. Comisă cu mijlocul de transport de tip Automobil marca/model „Hyundai Elantra” n.î. *****, ignorând prevederile RCR Punctul 69 Oprirea este interzisă: a oprit/staționat automobilul în loc interzis creând obstacole altor participanți la trafic, prevăzută de pct. 69 (i) al Regulamentului Circulației Rutiere prin ce a comis o contravenție, prevăzută de art. 238 (2) Cod Contravențional al RM*”.

*Cu referire la fapta contravenţională incriminată lui Prutean Lilian *****, instanţa de judecată ţine să constate următoarele:*

În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul Contravențional al RM, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1), (2) din Codul Contravențional al RM, persoana este supusă răspunderii contravenţionale numai pentru fapte săvârşite cu vinovăţie. Este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional al RM, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârşită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârşită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (2) al Codului Contravenţional al RM, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

Din materialele cauzei instanţa de judecată reţine că, la caz nu există nici o probă ce ar dovedi vinovăția lui Prutean Lilian ***** în comiterea contravenției incriminate.

Astfel, materialul contravențional este compus din: foaia de titlu; procesul-verbal nr. MAI06638004 din 17.07.2024 nemijlocit; fototabel.

Vis-a-vis de fotografia anexată în copie cu titlu de probă la dosar, instanța de judecată denotă că, la materialele dosarului lipsesc date cu privire de cine, unde și în ce condiții a fost făcută, cu ce utilaj și cu a cui autorizație, în ce temei a fost ridicată și anexată la materialele dosarului, lipsește o examinare a acesteia cu aprecierea pertinenței și concludenții ei, or la

dosar nu se regăsește o ordonanță de ridicare și, respectiv, proces-verbal de ridicare dar și un proces-verbal de examinare a acesteia pentru a-i da forță probatorie. De asemenea, din aceasta nu se vede cine se află la volan, existând o situație de incertitudine. Astfel, instanța de judecată va dispune excluderea acestora din probatoriu.

Prin urmare, la materialele dosarului lipsesc probe pertinente, concludente și utile sub formă de: proces-verbal de cercetare la fața locului, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză – cum expres prevede norma precitată – care ar dovedi faptul comiterii contravenției, existând doar poziția, apreciată de instanță a fi una subiectivă a agentului constatator.

Respectiv, agentul constatator nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și utilă în susținerea învinuirii aduse, iar, instanța de judecată reține că, agentul constatator nu a stabilit vinovăţia învinuitului aşa cum nu a prezentat careva probe în acest sens.

Conform prevederilor art. 375 alin. (3) al Codului Contravenţional al RM, concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.

Reieşind din considerentul că pe cazul dat există doar poziţia agentului constatator şi, pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, instanţa de judecată reţine că fapta contravenţională nu a fost probată.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului Contravenţional al RM, procesul contravenţional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenţiei.

Reieşind din circumstanţele enunţate raportate la norma de drept nominalizată, instanţa de judecată consideră necesar de a înceta procesul contravenţional în privinţa lui Prutean Lilian *****.

În conformitate cu prevederile art. 461 alin. (1) Cod Contravențional al RM, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Prin urmare, reieșind din considerentul că, la materialele dosarului care i-a fost prezentat instanței de judecată nu există nici o probă care ar dovedi existența faptei contravenționale și ar proba vinovăția în comiterea acesteia de către Prutean Lilian *****, instanța de judecată conchide că agentul constatator a luat o decizie neîntemeiată și arbitrară, astfel că, contestația depusă de cet. Prutean Lilian ***** este întemeiată și demnă de admis.

În conformitate cu prevederile art. art. 394-395, 400, 441 alin. (1) lit. a), 448, 461, 462-463 al Codului Contravenţional al RM nr. 218 din 24.10.2008, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația depusă de cet. Prutean Lilian *****.

Se încetează procesului contravențional în privința cet. Prutean Lilian ***** în baza învinuirii de comitere a contravenției prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod Contravenționalal RM, învinuit în baza procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06638004 din 17.07.2024, din lipsa faptului contravenției.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (*sediul Buiucani*).

Președintele ședinței, Judecător /semnătura/ Dorin Munteanu

Copia corespunde originalului, Judecător Dorin Munteanu